

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної філології

Г.Ф. Морошкіна

20

ПРАКТИЧНИЙ КУРС ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів

спеціальності 035 Філологія

спеціалізації 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)

освітньо-професійна програма Переклад (англійський)

Укладач: Юнацька А.Б., канд. ф.н., доцент, доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови, Андреева І.О., канд. ф.н., доцент, доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри теорії та практики
перекладу з англійської мови
Протокол № 8 від "5" листопада 2019 р.
Завідувач кафедри [підпис]

Зацний Ю.А.

Ухвалено науково-методичною
радою факультету
Протокол № 1 від "30" 09 2019 р.
Голова науково-методичної ради
факультету іноземної філології

Ружин К.М.

2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 10	Галузь знань <u>0203 гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки <u>6.020303 Філологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 4	Спеціальність (професійне спрямування): <u>переклад</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 8		4-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, аналітичний звіт, тези тощо) _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин -428 (д.ф./ 460 з.ф.)		7-й-8-й	9-й-10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>		
		Практичні, семінарські	
		184 год.	70
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		123 год.	195 год.
		Індивідуальні завдання:	
		121 год.	195 год.
		Вид контролю: екзамен в кінці кожного семестру	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить

для денної форми навчання – **1: 1**

для заочної форми навчання – **1:5**

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: подальший розвиток навичок усного та письмового мовлення; навичок вільного розуміння англійської мови та англомовного тексту;

збагачення словникового запасу; посилення самостійної пошукової, творчої роботи зі спеціальною літературою.

Основні завдання практичного курсу англійської мови:

- навчити вільно і правильно, з додержанням фонетичних, граматичних і стилістичних норм і на основі володіння досить поширеним словниковим запасом говорити і писати англійською,
- розуміти мовлення носіїв англійської мови на слух, читати, перекладати і реферувати письмово і усно англійськомовні оригінальні тексти (за винятком текстів узкоспеціального характеру);
- перекладати з рідної мови англійською;
- робити усні презентації та писати творчі роботи на складні суспільно-політичні та загально-філософські теми.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- граматику за програмою;
- активно вживати лексику за темами, що входять до курсу;
- перекладати тексти з будь-якими труднощами;
- робити анотацію та комплексний лексико-стилістичний аналіз на англійській мові газетних та журнальних статей на загально-політичну тематику

вміти:

- робити синтаксичний аналіз складних речень;
- робити лексико-стилістичний аналіз оригінальних текстів;
- робити диференціацію функціонально-стилістичних рівнів сучасної англійської мови;
- реферувати газетні і журнальні статті;
- робити доповіді і повідомлення на загально-політичні теми;
- активно вживати лексику за темами, що входять до програми.

Поточний контроль проводиться на заняттях у формі письмових тестів за пройденим лексичним, стилістичним та граматичним матеріалом, згідно з планом практичних занять.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Формування комунікативної мовленнєвої компетенції

1.1 Формування лексичної компетенції

Тема 1. Вища освіта у США. Система складання іспитів та заліків в американському вищому навчальному закладі. Вища освіта в Україні.

Тема 2. Суди та ключові питання юрисдикції у США та Великобританії. Судова система та судочинство в англомовних країнах.

Тема 3. Лінгвальна база мовленнєвої практики.

Тема 4. Основи інтерпретації тексту.

1. 2 Формування творчої читацької компетенції

Тема 1. Стилiстична фонетика та аналіз публіцистичного тексту. Робота з оригінальними статтями із англомовних видань.

Тема 2. Читання та опрацювання неадаптованих художніх текстів рівня C1.

Змістовий модуль 2. Комунікативна основа мовленнєвих навичок.

Тема 1. Книги. Літературні жанри. Персоналії британської та американської літератури.

Тема 2. Бібліотеки світу, зокрема, Великобританії, США, України.

Тема 3. Музика у житті людини. Історія розвитку музики.

Тема 4. Інтерпретація тексту та стилістична семасіологія.

Тема 5. Аналіз тексту з оглядом на стилістичну лексику.

Тема 6. Інтерпретація тексту під кутом зору стилістичного синтаксису та функціональних стилів англійської мови.

Змістовий модуль 3. Формування комунікативної мовленнєвої компетенції

Тема 1. Проблеми підлітків. Виховання дітей.

Тема 2. Засоби масової інформації в англомовних країнах.

Тема 4. Лексико-семантичний аналіз текстів, інтерпретація.

Тема 1. Збереження традицій національної культурної спадщини.

Тема 2. Культура та традиції Великобританії. Духовне та культурне життя.

Тема 3. Культура та традиції США. Духовне та культурне життя.

Тема 4. Інтерпретація тексту під кутом зору стилістичного синтаксису та функціональних стилів англійської мови.

Тема 5. Сімейне життя. Гендерні проблеми.

Тема 6. Лексико-семантичний аналіз текстів, інтерпретація.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	л а б	інд	с.р.		л	п	Ла б.	ін д	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<p>Змістовий модуль 1. <i>Формування комунікативної мовленнєвої компетенції</i></p>												
<p>Модуль 1</p>												
<p><i>1.1.Формування лексичної компетенції</i></p>												

Тема 1. Вища освіта у США. Система складання іспитів та заліків в американському вищому навчальному закладі. Вища освіта в Україні.	30		10		10	10	25		5		10	10
Тема 2. Освіта та ключові питання юрисдикції у США. Судова система та судочинство в англомовних країнах.	30		10		10	10	25		5		10	10
Тема 3. Лінгвальна база мовленнєвої практики.	30		10		10	10	25		5		10	10
Тема 4. Основи інтерпретації тексту.	30		10		10	10	21		1		10	10

1.2 Формування творчої читацької компетенції												
Тема 1. Стилістична фонетика та аналіз публіцистичного тексту. Робота з оригінальними статтями із англомовних видань.	15		5		5	5	11		1		5	5
Тема 2. Читання та опрацювання неадаптованих художніх текстів рівня C1.	15		5		5	5	13		3		5	5
Разом за змістовим модулем 1	150		50		50	50	120		20		50	50

Змістовий модуль 2. Комунікативна основа мовленнєвих навичок.

Тема 1. Книги. Літературні жанри. Персоналії британської та	30		10		10	10	25		5		10	10

американської літератури.											
Тема 2. Бібліотеки світу, зокрема, Великобританії, США, України.	20		10		5	5	25		5		10 10
Тема 3. Музика у житті людини. Історія розвитку музики.	20		10		5	5	25		5		10 10
Тема 4. Інтерпретація тексту та стилістична семасіологія.	9		5		2	2	22		2		10 10
Тема 5. Аналіз тексту з оглядом на стилістичну лексикологію.	9		5		2	2	12		2		5 5
Тема 6. Інтерпретація тексту під кутом зору стилістичного синтаксису та функціональних	22		10		6	6	11		1		5 5

СТИЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.												
Разом за змістовим модулем 2	110		50		30	30	120		20		50	50
Змістовий модуль 3. <i>Формування комунікативної мовленнєвої компетенції</i>												
Тема 1. Проблеми підлітків. Виховання дітей.	20		10		5	5	25		5		10	10
Тема 2. Засоби масової інформації в англомовних країнах.	20		10		5	5	45		5		20	20
Тема 3. Засоби масової інформації в Україні.	20		10		5	5	25		5		10	10
Тема 4. Лексико-семантичний аналіз текстів, інтерпретація.	30		20		5	5	25		5		10	10

Разом	за	90		50		20	20	120		20		50	50
змістовим модулем 3													
Модуль 4 <i>Змістовий модуль 4. Формування комунікативної мовленнєвої компетенції</i>													
Тема 1.		20		10		5	5	22		2		10	10
Збереження традицій національної культурної спадщини.													
Тема 2.		15		5		5	5	22		2		10	10
Культура та традиції Великобританії. Духовне та культурне життя.													
Тема 3.		15		5		5	5	22		2		10	10
Культура та традиції США. Духовне та культурне життя.													
Тема 4.		15		5		5	5	22		2		10	10
Інтерпретація тексту під кутом зору стилістичного													

синтаксису та функціональних стилів англійської мови.												
Тема 5. Сімейне життя. Гендерні проблеми.	8		5		1	2	5		1		2	2
Тема 6. Лексико-семантичний аналіз текстів, інтерпретація.	5		4			1	7		1		3	3
Разом за змістовим модулем 4	78		34		21	23	100		10		45	45
ІНДЗ	-		-			-						
Усього годин	428		184		121	123	460		70		195	195

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Вища освіта у США. Система складання іспитів та заліків в американському вищому навчальному закладі. Вища	10/5

	освіта в Україні.	
2.	Тема 2. Освіта та ключові питання юрисдикції у США. Судова система та судочинство в англомовних країнах.	10/5
3.	Тема 3. Лінгвальна база мовленнєвої практики.	10/5
4.	Тема 4. Основи інтерпретації тексту.	10/5
5.	Стилістична фонетика та аналіз публіцистичного тексту. Робота з оригінальними статтями із англомовних видань.	10/5
6.	Стилістична фонетика та аналіз публіцистичного тексту. Робота з оригінальними статтями із англомовних видань.	10/1
7.	Читання та опрацювання неадаптованих художніх текстів рівня C1.	10/1
8.	Книги. Літературні жанри. Персоналії британської та американської літератури.	10/1
9.	Бібліотеки світу, зокрема, Великобританії, США, України.	10/1
10.	Музика у житті людини. Історія розвитку музики.	10/1
11.	Інтерпретація тексту та стилістична семасіологія.	5/5
12.	Аналіз тексту з оглядом на стилістичну лексикологію.	5/5
13.	Інтерпретація тексту під кутом зору стилістичного синтаксису та	5/5

	функціональних стилів англійської мови.	
14.	Проблеми підлітків. Виховання дітей.	5/5
15.	Засоби масової інформації в англомовних країнах.	5/5
16.	Засоби масової інформації в Україні.	5/1
17.	Лексико-семантичний аналіз текстів, інтерпретація.	5/1
18.	Збереження традицій національної культурної спадщини.	5/1
19.	Культура та традиції Великобританії. Духовне та культурне життя.	5/1
20.	Культура та традиції США. Духовне та культурне життя.	5/1
21.	Інтерпретація тексту під кутом зору стилістичного синтаксису та функціональних стилів англійської мови.	10/5
22.	Сімейне життя. Гендерні проблеми.	10/3
23.	Лексико-семантичний аналіз текстів, інтерпретація.	14/2
	ВСЬОГО:	184/70

6. Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає: 1) систематичне виконання домашніх завдань; 2) прослуховування аудіоматеріалів до основних підручників; 3) лексико-стилістичний аналіз публіцистичних текстів; 4)

підготовку розмовних тем; 5) аналіз помилок у письмових роботах, а також робота з аудіювання автентичних текстів та репродукування цих текстів в аудиторії

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Лексико-стилістичний аналіз публіцистичних текстів із оригінальних англомовних видань	30/40
2.	Світова література. Книги та літературні преференції. Стереотип типового письменника. М'юріел Спарк. Відомі британські та американські письменники.	10/10
3.	Відомі музиканти світового рівня: композитори, дирижери, музикальні групи, солісти, класичні співаки та виконавці популярної музики.	10/10
4.	Фізичне покарання: “за” та “проти”. Важливість позитивного підходу до виховання дома.	10/10
5.	Порушення обіцянок. Проблемні діти та підлітки. Особливості формування характеру.	10/10
6.	Роль засобів масової інформації у житті людини. Історія мас медіа.	10/10
7.	Телебачення, як національна “хвороба” у Великобританії.	10/10
8.	Професія журналіста. Складові успішного інтерв'ю.	10/10
9.	Звичаї та традиції.	5/10
10.	Американські звичаї та фольклор.	5/10

11.	Відомі телевізійні ведучі. Роль Інтернету у сучасному житті.	2/10
12.	Популярні телевізійні програми: обґрунтування власних переваг.	2/10
13.	Національні страви в Америці та Великобританії.	2/10
14.	Міжнародні, національні, релігійні та етнічні свята та фестивалі.	2/10
15.	Кохання, зустрічі та шлюб. Кохання з першого погляду.	2/10
16.	Звичаї, пов'язані з романтичними стосунками в Англії та США.	1/5
17.	Весільні традиції.	0,5/5
18.	Роль свідoctва про одруження у сімейному житті. Вінчання.	0,5/1
19.	Вплив розвитку суспільства на сімейне життя. Розподіл домашніх обов'язків.	0,5/1
20.	Проблеми молоді. Виховання дітей.	0,5/3
	ВСЬОГО:	123/195

7. Індивідуальні завдання

Складовими комплексного індивідуального завдання є:

1. Читання та опрацювання неадаптованого художнього тексту (індивідуальне читання, рівень C1)
2. Підготовка проекту.
3. Презентації додаткового матеріалу за розмовними темами.

8. Методи навчання

Для формування комунікативної компетенції – комунікативних вмінь, сформованих на основі мовних знань, навичок і вмінь, в навчальний процес впроваджено новітні методи навчання, що поєднують комунікативні та пізнавальні цілі:

- Комунікативний метод.
- Інтерактивний метод.
- Метод проекту

9. Методи контролю

Поточний контроль:

- перевірка виконання завдань для самостійної роботи з кожної теми змістового модуля
- перевірка вміння робити повідомлення німецькою мовою в межах програмної тематики (ЗМ 1, ЗМ 3) - **усно** протягом кожного модуля.
- перевірка рівня засвоєння студентами матеріалу ЗМ 1-3 - **письмово** у процесі виконання **МКР**.

За 4/5 курс навчання (7, 8/9, 10 семестри) студент повинен виконати **4** модульні контрольні роботи:

Підсумковий контроль: іспит (7, 8/9, 10 семестри)

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Залік

Поточний контроль знань		Залік	Су ма
Змістовий модуль 1		Інди відуа	
Контрольний модуль 1	Контрольний модуль 2		

Теми 1-6		Теми 7-14		льне завда ння	20	100
Аудиторна робота	МКР 1	Аудиторна робота	МКР 2			
10	20	10	20	20		

Екзамен

Поточний контроль знань					Екзам ен	Су ма
Змістовий модуль 2				Інди відуа льне завда ння		
Контрольний модуль 3		Контрольний модуль 4				
Теми 1-8		Теми 9-13				
Аудиторна робота	МКР 3	Аудиторна робота	МКР 4			
10	20	10	20	20	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання у традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	

C	75 – 84 (добре)	3 (задовільно)	
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Рейтинг кожного модуля складається з суми середніх оцінок за

- **аудиторну роботу** студента протягом вивчення навчального матеріалу модуля (10 балів);
- **модульну контрольну роботу** (20 балів).

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в національній 4-бальній системі : “5”, “4”, “3”, “2”. В кінці вивчення навчального матеріалу модуля (після проведення модульної контрольної роботи) викладач виставляє середню оцінку за аудиторну роботу студента, та оцінку в 4-бальній системі за модульну контрольну роботу. Ці оцінки викладач трансформує в рейтинговий бал таким чином:

1. Аудиторна робота студента:

“5” – 9-10 балів;

“4” – 8-7 балів;

“3” – 6-5 балів;

“2” – 4 балів;

“0” балів – не був присутнім на жодному занятті з навчальної дисципліни.

2. Модульна контрольна робота:

“5” – 20-18 балів;

“4” – 18-16 балів

“3” – 14 балів;

“2” – 13 балів;

“0” балів – не з’явився на модульну контрольну роботу.

Таким чином, рейтинг студента за вивчення навчального матеріалу кожного модуля є сумою рейтингових балів за вищеназвані 2 складові модуля. Максимальний рейтинг студента за один модуль становить **30** балів. Оцінка навчальних досягнень студента за модуль виставляється так:

Розрахунок рейтингу студентів

Навчальний матеріал дисципліни об’єднано в два контрольні модулі на семестр.

Індивідуальне завдання студенти отримують на початку семестру та виконують протягом семестра згідно графіка. Наприкінці семестру викладач виставляє підсумкову оцінку за виконання комплексного завдання. Максимальна кількість балів за виконання індивідуального завдання – **20 балів.**

Максимальний семестровий рейтинговий бал студента становить 80 балів.

Екзамен (диференційований залік)

На екзамені (диференційованому заліку) екзаменатор оцінює відповідь студента за 4-бальною національною системою і виставляє екзаменаційну оцінку “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”.

Підсумковий рейтинговий бал є сумою семестрового рейтингового балу та екзаменаційного балу.

Для підрахунку підсумкового рейтингу екзаменаційна оцінка трансформується в екзаменаційні бали:

“відмінно” – 20-18 балів

“добре” – 17-14 балів

“задовільно” - 13-10 балів

“незадовільно” – 9 балів

11. Методичне забезпечення

1. НМКД навчальної дисципліни «Основна іноземна мова (англійська)»
(розділи:
 - Методичні матеріали для практичних занять;
 - Методичні матеріали для забезпечення самостійної роботи студентів;
 - Методичні матеріали та тематика контрольних робіт для студентів заочного відділення;
 - Питання до заліку/ питання до іспиту (розміщено на сайті ЗНУ)
1. Юнацька А.Б. Практика англійської мови: Навчальний посібник для студентів IV курсу спеціальності «Переклад» (англійська мова). – Запоріжжя: ЗНУ, 2018. – 91 с.
2. Юнацька А.Б. Основна іноземна мова: домашнє читання: Методичні рекомендації для студентів IV курсу спеціальності «Переклад» (англійська мова). – Запоріжжя: ЗНУ, 2018. – 75 с.

12. Рекомендована література Основна:

3. Юнацька А.Б. Практика англійської мови: Навчальний посібник для студентів IV курсу спеціальності «Переклад» (англійська мова). – Запоріжжя: ЗНУ, 2008. – 91 с.
4. Юнацька А.Б. Основна іноземна мова: домашнє читання: Методичні рекомендації для студентів IV курсу спеціальності «Переклад» (англійська мова). – Запоріжжя: ЗНУ, 2008. – 75 с.
5. Cunningham G., Bell J., Redston Ch. Face2face Advanced. Student's book: Cambridge University Press, 2009. – 160 p.
6. John and Liz Soars. The NewHeadway Advanced. Student's book: Oxford University Press, 2010.-160 p.

7. John and Liz Soars. The New Headway Advanced. Workbook: Oxford University Press, 2010.-100 p.
8. Практический курс английского языка: 4 курс: учеб. для вузов / Под ред. В. Д. Аракина.- 6-е изд., доп. и испр. - М.: ВЛАДОС, 1999. - 336 с.
9. Murphy R. English Grammar in Use. – Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
10. Swan M. Practical English Usage. Third Edition. International Student's Edition: Oxford University Press, 2005. – 653 p.
11. Focus on Britain. Foreign and Commonwealth Office, London, UK. 1996.
1. Parliamentary Elections in Britain. Foreign and Commonwealth Office, London, U.K. 1994.
2. Britain's System of Government. Foreign and Commonwealth Office, London, UK. 1995.
3. John Randle. British Life and Institutions. Ernst Klett. Stuttgart, Dusseldorf, Berlin, Leipzig, 1990. – 130 p.
4. L.S.Baranovsky, D.D.Kozikis. Panorama of Great Britain, Minsk: Visheinaya shkola Publishers, 1990.
5. Гапонів А.Б., Возна М.О. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 464 с.
6. Федорчук М.М. Американський варіант англійської мови: історія та сьогодення. Навчальний посібник для студентів факультету іноземних мов. – Вінниця: Нова книга, – 176 с.
7. Vinay J.-P., Darbelnet J. Comparative Stylistics of French and English: A Methodology of Translation. – Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. – 1995.
8. *Cultural Life in the US // American Life and Institutions / ed. by Stevenson D. – Washington, 1994. – С. 101-105.*

Додаткова:

1. Evans V., Edwards L. Upstream Advanced C1, Newbury: Express Publishing, 2009. – 256.
2. Баграмова Н. В. Практика английского языка: (Обучение лексике) : Сб. упражнений по лексике : Учеб.пособие. - СПб.: Союз, 2000. - 142 с.
3. Бурлак А. И. и др. Знакомство с Америкой/ Бурлак А. И., Бурлак Дж. Г., Кравцова Л. И.- М.: Астрель :АСТ, 2000. - 93 с.
4. Голденков М. А. Осторожно! Hot dog! : Современ. актив. English. - 2-е изд., испр. и доп.- М.: Черо: Юрайт, 2001. - 268 с.
5. Дудорова Э. С. Практический курс разговорного английского языка= A Practical Course Of Conversational English: Учеб.пособие. - 2-е изд., стер. - СПб.: Лениздат: Союз, 2001.- 341с.
6. Лейчик В.М. Отношения между культурой и языком: общие функции // Вестник МГУ. Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2003. – Сер. 19. – № 2. – С. 17-30.
7. Манакин В.Н. Сопоставительная лексикология. – К.: Знання, 2004. – 326 с.
8. Cockerham W.C. Racial and ethnic relations // The global society: an introduction to sociology. – New York: Me Graw-Hill, Inc., 1995. – P. 320-359.
9. Huber C. Compound Ethnicity, Compound Identity // Nahe Fremde – fremde / Nähe. Frauen forschen zu Ethnos, Kultur, Geschlecht / Ed. By C.Höllhumer et al. Wein, 1993. – P. 103-121.
10. MacNeil R., Cran W. Hispanic Immigration: Reconquest or Assimilation // Do You Speak American? – New York: a division of Random House, Inc., 2005. – P. 89-114.
11. Wierzbicka A. Emotions across languages and cultures: Diversity and Universals. – Cambridge: Cambridge University Press; Paris: Editions de la Maison des Sciences de l’Homme Paris, 1999. – 349 p.

12. *Crystal D.* The Cambridge Encyclopedia of the English Language. – Cambridge: Cambridge University Press, 1995. – 446 p.